

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201039
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823201039.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobkyne: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31 954 448, proti žalovanému: 365.bank, a. s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpený: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 853 186, o primerané finančné zadosťučinenie v sume 980,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie v sumu 980 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pod sp. zn. 3Csp/3/2022 o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a o určenie neprijateľnosti dvoch zmluvných podmienok, som bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky v celom rozsahu úspešná, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3Csp/3/2022, zo 7.12.2022 (ďalej len Základné konanie), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.2.2023. Súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009, je bezúročný a bez poplatkov. Určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009 v časti (3) Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod (7) v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, sa budú rozhodovať v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009 v Obchodných podmienkach pre úver, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka (2) sankčný úrok (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia“, je neprijateľnou

zmluvnou podmienkou. Žalobkyňa v žalobe poukázala na odôvodnenie rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol vo veci 3Csp/3/2022. V žalobe uviedla, že dôvodom uplatnenia PFZ je boli porušenie mojich spotrebiteľských práv, a bola nútená brániť sa v základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky PFZ, suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Vznik ujmy ani hrozba ujmy nepredstavujú žiadnu podmienku priznaného nároku na PFZ. Nakoľko som spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy. Úver je bezúročný a bez poplatkov a žalovaný mi poskytol úver vo výške 1000,- eur, ale v skutočnosti odo mňa požadoval vrátenie 1 380,- eur. Žalovaný sa tak mienil na jej úkor obohatiť o sumu 380,- eur. PFZ vo vzťahu k určaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru si uplatňuje vo výške 380,- eur, to je vo výške, o ktorú sa žalovaný mienil na jej úkor obohatiť. Vo vzťahu k dvom, v Základnom konaní judikovaným neprijateľným zmluvným podmienkam, si uplatnila PFZ za každú vo výške 300,- eur, spolu vo výške 600,- eur. Žalovaný v súdnych konaniach opakovane zotráva na platnosti predmetných zmluvných podmienok. Spolu si za tri porušenia spotrebiteľského práva žalovaný v Základnom konaní si uplatnila 980,- eur.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Nárok žalobkyne poprel čo do základu ako aj čo do výšky.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to, pripojeným spisom tun. súdu sp.zn. 3Csp/3/2022, písomnými vyjadreniami žalovaného, písomnými vyjadreniami žalobkyne a výsluchom žalobkyne.

5. Z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

6. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. sp. zn. z ktorého vyplýva, že rozsudok zo dňa 07.12.2022, č.k. 3csp/3/2022-128 bolo určené, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009, je bezúročný a bez poplatkov. Súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009 v časti (3) Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod (7) v znení :“Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, sa budú rozhodovať v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 2574764709 zo dňa 15. 12. 2009 v Obchodných podmienkach pre úver, v článku 4. Splácanie úveru, započítavanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6 v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka (2) sankčný úrok (3) úrok z úveru (4) splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

7. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že uplatnila si primerané finančné zadost'učinenie vo výške 980 eur, úver bol vo výške 1.000 eur. Koľko vrátila si nepamätá. Žalobkyňa na dotaz súdu, aby vyjadrila rozpory vzhľadom na to, že v žalobe uviedla, že uhradila na úver 1.380 eur a práv. zástupca žalovaného na dnešnom pojednávaní uviedol, že mala uhradiť 1.080,25 eur na to uviedla, že presne nevie, najskôr platila šekmi a potom, cez mobil banking. Presnú sumu si nepamätá, prešlo určité obdobie. Žalobkyňa na otázku súdu, aby sa vyjadrila k časovému hľadisku, prečo si uplatnila žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenie neprijateľných zmluvných podmienok, uplatnila v dlhšom časovom

období, po uzavretí zmluvy uviedla, že bolo to po porade s jej právnym zástupcom, mala som tam viacero zmlúv. Žalobkyňa na otázku súdu, aby uviedla, či sa viedli na tunajšom súde viaceré konania, v ktorých by bola ona žalovaná, prípadne vystupovala ako žalobkyňa u viedla, že zdá sa jej, že boli nejaké konania, podávala nejaké žaloby. Požiadala advokáta, aby podal žiadosť na súd. Žalobkyňa uviedla, že ujmu utrpela, nakoľko v konaniach musela chodiť na súdne pojednávanie, bola v strese, že musí niečo vypovedať, nakoľko mala za to, že pôžička bola bezúročná. Žalobkyňa na otázku práv. zástupcu žalovaného, aby sa vyjadril na základe čoho si uplatnila konkrétnu výšku primeraného finančného zadosťučinenia uviedla, že po konzultácií s advokátom. Uver bol vo výške 1.000 eur. Žalobkyňa na otázku práv. zástupcu žalovanej, či jej príde primerané požadovať výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške poskytnutého úveru uviedla, že áno. Dôvodom bolo to, že musela chodiť na súdy, musela odchádzať z práce. Práv. zástupca žalobkyne poukázal že sa zrejme jedná o ujmu, pričom zákonné predpoklady, teda zákon nepredpokladá, aby bola preukazovaná nejaká ujma pre priznanie. Základným predpokladom pre vznik nároku, je úspech v pôvodnom konaní. Žalobkyňa na otázku práv. zástupcu žalovanej, aby uviedla, na základe čoho kontaktovala advokáta po 11 rokoch že na to už odpovedala v súvislosti s predchádzajúcimi konaniami.

8. Z písomného vyjadrenia žalobkyne okrem iného vyplýva, že je zrejmé, že uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 15.12.2009 v rozpore so zákonom došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností žalovaným. S vyjadrením žalovaného nesúhlasí. Žalovaný vo vyjadrení uvádza, že priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia je neprimeraná. Určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenie NZP má podľa názoru žalovaného predstavovať výhodu pre spotrebiteľa. Podľa názoru žalobkyne je nepochybné, že rozsudkom vydaným v základnom konaní sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť ustanovenú v osobitnom predpise (neuveďenie obligatórnych náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a porušenie § 53 ods. 1 OZ a § 3 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa). Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Dané je konštatované súdom v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Je predsa zrejmé, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určení NZP muselo predchádzať porušeniu noriem spotrebiteľského práva žalovaným. Zákon o spotrebiteľských úveroch je vo vzťahu k zákonu o ochrane spotrebiteľa osobitným predpisom, pričom je jedným z najtypickejších príkladov, ktoré ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ako osobitný predpis predpokladá. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru a určení NZP. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru alebo určenie NZP a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci z primárneho právneho vzťahu, ktorý zavinením žalovaného nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ekonomickú ujmu. Pripustením takejto argumentácie žalovaného (určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru alebo určenie NZP je dostatočná „výhoda“ a satisfakcia) by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Žalobkyňa ďalej vo svojom vyjadrení poukázal na množstvo súdnych rozhodnutí vydaných v obdobných prípadoch a to rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 2Co/137/2016-71 zo dňa 24.05.2017, na znesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, rozsudok sp. zn. 2Co/73/2018, z 26.11.2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 936,79 eura, rozsudok sp. zn. 5Co/134/2019, z 13.02.2020 priznal zo žalobou uplatnenej sumy 1 313,94 eura, primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 313,94 eura, rozsudok sp. zn. 7CoCsp/11/2020, z 20.07.2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý v zhode so žalobou, priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 501,-- eur, rozsudok sp. zn. 8Co/59/2019, z 30.01.2020 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 400,-- eur, rozsudok sp. zn. 9Co/157/2014, z 02.03.2016 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 220,-- eur, rozsudok sp. zn. 13Co/80/2016, z 20.03.2018 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 3 237,62 eura, rozsudok sp. zn. 19Co/2/2019, z 18.06.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 2 081,80 eura, rozsudok sp. zn. 21Co/115/2018, z 29.01.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 133,92 eura, rozsudok sp. zn.

23Co/42/2019, z 29.01.2020 priznal primerané finančné zadosťučinenie v žalobou uplatnenej výške 1 182,24 eura, rozsudok sp. zn. 24Co/107/2018, z 05.11.2019 potvrdil priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v žalobou uplatnenej výške 1 348,63 eura, rozsudok sp. zn. 25Co/56/2019, z 05.11.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bolo z uplatnenej sumy 1 096,51 eura, priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 096,51. Uviedla, že pri nepeňažných nárokoch (BaB, resp. NZP), z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by kritériom posudzovania primeranosti mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva.

9. Z písomného vyjadrenia žalovaného vyplýva, že dňa 14.12.2009 uzavrel žalobca so žalovaným na základe tejto zmluvy sa žalovaný zaviazal, že žalobcovi poskytne bezúčelový úver vo výške 1.000,- EUR. Celková výška nákladov úveru predstavovala sumu 375,31 EUR, t.j. celkovo mal žalobca zaplatiť na úver sumu 1.375,31 EUR (1.000,- EUR / úver+375,31 EUR / náklady). Zmluvný vzťah sporových strán trval až dokým žalobca dňa 23.4.2010 dobrovoľne splatil celý zostatok úveru. Počas trvania úverového vzťahu pritom nerozporoval žiadnu náležitosť zmluvy o úvere ani iné dohodnuté podmienky. Nevyužil ani možnosť odstúpiť od zmluvy o úvere do štrnástich dní od jej uzavretia nepodal reklamáciu alebo sťažnosť na príslušný orgán dohľadu. Súd by mal zohľadniť, že žalobca podal žalobu o určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve o úvere (ide o konanie sp. zn. 3Csp/3/2022) až dňa 20.1.2022, t.j. po 11-tich rokoch od dobrovoľného a predčasného splatenia úveru (23.4.2010), na základe čoho de iure došlo k zániku dlhu žalobcu splnením (§ 559 ods. 1 OZ). Žalovaný akcentujeme, že žalobca úver nepreplatil, keďže dňa 23.4.2010 uhradil žalovanému sumu 1.084,25 EUR. Už z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že snaha o modifikáciu zmluvy o úvere alebo o mimosúdne rokovanie zjavne nie je a nikdy nebola cieľom žalobcu. Štandardný (racionálny) dialóg zmluvných strán bol vylúčený. Namiesto toho žalobca, ktorý bol už so žalovaným v skoršom spore, podal účelovo druhú určovaciu žalobu, v ktorej si uplatňuje PFZ vo výške 980,- EUR (!), ktorá predstavuje takmer celú istinu poskytnutého úveru (1.000,- EUR), na ktorú má žalobca nárok aj podľa rozsudku sp. zn. 3Csp/3/2022. Práve s ohľadom na tieto okolnosti sa žalovaný domáha, aby súd komplexne posúdil konanie žalobcu aj cez prizmu dobrých mravov (§ 3 ods. 1 OZ) a zväzil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva) v spojení so súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať), ktoré platia aj pre „privilegovaných“ spotrebiteľov.

10. Žalovaný poukázal na to, že žaloba bola podaná (20.1.2022) po 12-tich rokoch od uzavretia zmluvy o úvere (15.12.2009), žaloba bola podaná (20.1.2022) po jedenástich rokoch od splatenia úveru (23.4.2010), žalobca nevyužil svoje zákonné právo odstúpiť od zmluvy o úvere, žalobca nenavrhol, aby došlo k modifikácii podmienok zmluvy, žalobca nepodal sťažnosť alebo reklamáciu na poskytnuté bankové služby, žalovaný voči žalobcovi neinicioval žiadne súdne, rozhodcovské ani iné konanie, žalobca poskytnutý úver nepreplatil (žalobca zaplatil žalovanému iba 1.084,25 EUR, hoci podľa zmluvy mal celkovo uhradiť na úver sumu 1.375,31 EUR, t.j. o 291,06 EUR viac), žalobca neinicioval žiadne mimosúdne rokovania pred podaním žaloby, žalobca napriek vyššie uvedeným skutočnostiam prekvapivo podal na žalovaného žalobu vykazujúcu evidentne znaky šikanózneho výkonu práva, ktoré by všeobecné súdy nemali tolerovať, v opačnom prípade možno považovať úpravu o „dobrých mravoch“ za obsolentnú. Poukázal na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 8.11.2016 sp. zn. III. ÚS 2700/15: „Za výkon práva v rozporu s dobrými mravmi je typicky nutno považovať projevy šikany (tzv. dolus coloratus), tj. výkon práva učený primárne za účelom poškodení či znevýhodnení jiného [nález ze dne 2. 4. 2001 sp. zn. IV. ÚS 22/01 (N 55/22 SbNU 5)], jakož i nepomerené tvrdý výkon práva, jenž by se přičil spravedlivému řešení věci.“. Má za to, že v danej veci ide o tzv. „učebnicový“ príklad zneužitia prospotrebiteľskej legislatívy na úkor žalovaného (veriteľa), ktorý bol primárne uskutočnený za účelom ekonomického zvýhodnenia žalobcu (finančný zisk). Súd by mal preto prihliadnuť na všetky aspekty konania (správania sa) zainteresovaných strán a všetky významné okolnosti prípadu. Súlad výkonu práv a povinností s dobrými mravmi musí vychádzať z komplexného hodnotenia konkrétnej situácie, a to na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúcej určité právo, ale aj osoby dotknutej). Dobré mravy sú súhrnom etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržanie je často zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti (ZSP 56/2010). Spravodlivosť je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenie súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako krajne nesúladne s princípom spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení (ZNaU ÚS SR č. 74/2010). Povinnosť zohľadňovať špecifické

okolnosti a individuálne súvislosti každého konkrétneho prípadu tak, aby bolo dosiahnuté spravodlivé vyriešenie veci, čiže také, aby úzkostlivé lipnutie na litere zákona v prospech jednej strany nespôsobilozjavnú a výraznú nespravodlivosť druhej, akcentoval aj Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.4.2016 sp. zn. 2 Obdo V 1/2014. Je potrebné zdôrazniť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyseľnosťou a nezodpovednosťou. Uviedol, že uplatnený nárok je uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie je celkom neprimeraný

11. Uvedenú vec takto právne posúdil:

12. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. účinného v čase rozhodnutia vo veci 11Csp/72/2019 o porušení práva spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadosť iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

15. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

16. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov 13Co/80/2016 z 20.03.2018 „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola prívodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

17. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej

v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.

18. Súd sa stotožňuje s názorom žalobkyne, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je ako taký dôvodný. Záonné podmienky pre vznik nároku boli u žalobkyne splnené.

19. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátna sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

20. V danom prípade je žalovaným banka, aj pôvodným veriteľom bola banka. Ide o veľký podnikateľský subjekt. Nárok sa týka a vychádza zo spotrebiteľskej zmluvy.

21. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ, v danom prípade žalovaný má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa nároky o ktorých rozhodol súd že sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, je to nedôvodné. Neprijateľné zmluvné podmienky sú podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neplatné. Ak o ich neprijateľnosti súd rozhodol pretým ako si ich veriteľ uplatnil, tento si ich nemôže uplatniť v súdnom konaní.

22. Spornou skutočnosťou bola podľa súdu výška žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia.

23. Pri posudzovaní výšky PFZ treba brať do úvahy viaceré kritéria a to okolnosti každého daného prípadu. Je potrebné prihliadnuť aj na spôsobenú materiálnu ujmu, ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia, priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou 3Csp/3/2022 a konkrétne okolnosti a osobitosti daného prípadu.

24. Zo zákona vyplýva, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, podmienkou priznania PFZ je to, že sa úspešne domáhal ochrany svojich práv, táto podmienka, teda že žalobkyňa bola v konaní úspešná, úspešne sa domohla svojich práv bola jednoznačne a nepochybne splnená. Ujmu a jej výšku nie je potrebné preukázať.

25. Je tiež nepochybné, že u žalobkyne v dôsledku konania žalovaného sa zvýšila intenzita jej problémov a v negatívnom zmysle. Uviedla to vo svojej výpovedi. Bola vystavená stresu z prebiehajúceho súdneho konania. Na veci nič nemení to, že musela konanie iniciovať ona, keď zistila, že úver preplatila. Ak by ho celý nesplatila veriteľ by podal na súd voči nej žalobu. V dôsledku nekalého konania veriteľa, predchodcu žalovaného zakomponovania neprijateľných zmluvných podmienok do zmluvy bola nútená podať žalobu, aby sa úspešne domohla svojich práv, čo aj urobila a bola v konaní úspešná.

26. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní 3Csp/3/2022 sa úspešne domáhala ochrany svojich práv. Boli preto naplnené ustanovenia § 4,5 cit. zákona pre priznanie primeraného zadosťučinenia finančného.

27. Po prejednaní veci s prihliadnutím na novšie rozhodnutia KS ohľadom priznávania primeraného finančného zadosťučinenia súd dospel k záveru, že nie je dôvodné priznať plnú žalobkyňou žiadanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia.

28. Cieľom finančného zadosť učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie určitých predpokladov stanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa.

29. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie utráp keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný. No nemalo by toto finančné zadosťučinenie smerovať k nejakému obohateniu sa.

30. Súd má za to, že všetky tieto predpoklady boli u žalobkyne jednoznačne splnené. Je nesporené preukázané, že celá situácia mala na ňu negatívny dopad. Žalobkyňa bola dlhú dobu počas súdneho konania v neistote. Neistý stav žalobcu bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp.zn. 3Csp/3/2022. V konaní bola žalobkyňa úspešná.

31. Námietky smerujúce k tomu, že tento nárok si uplatnila po dlhšom časovom odstupe po uzavretí zmluvy a že žalobu iniciovala ona, sú preto bezpredmetné. Nárok žalobkyne sa odvádza od výsledku konania 3Csp/3/2022, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 08.02.2023, kedy rozsudok vo veci samej nadobudol právoplatnosť. Žaloba o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia bola podaná dňa 22.05.2023. Nejde preto o neprimeranú dlhú dobu.

32. Čo sa týka námietky, o dlhom časovom odstupe od uzavretie zmluvy, ktorá je zo dňa 15.12.2009 aj táto je nedôvodná nakoľko priemerný spotrebiteľ laik bez právnického vzdelania nemá ako tieto skutočnosti zistiť. Ako uviedla žalobkyňa o týchto skutočnostiach sa dozvedela od právneho zástupcu pri právnej pomoci pri iných podaných žalobách a v súvislosti s inými konaniami. Uvedené skutočnosti preto nemôžu byť na ťarchu žalobkyne ako spotrebiteľa.

33. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného zadosťučinenia je suma 500 eur. Súd vychádzal z tohto, že išlo o jedno konanie a jednu zmluvu aj keď bolo rozhodnuté o troch nárokoch, no tie sa týkali tej istej zmluvy.

34. Preto súd žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel, len čiastočne, t.j. vo výške 500 eur. Táto suma primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná daným a preukazujúcim skutočnostiam.

35. Súd mal za to, že dôvodný je nárok na primerané finančné zadosťučinenie len v tejto výške. Tvrdenia žalovaného, ktoré spochybňujú nárok žalobcu ako také sú nedôvodné a bezpredmetné. Súd sa s týmito tvrdeniami, ako ich žalovaný uviedol vo svojom písomnom vyjadrení nestotožňuje.

36. Súd ma za to, že táto výška PFZ je v takej dostatočnej výške, aby mala sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu a nejde o sumu len v symbolickej výške s prihliadnutím na výšku úveru a to čo reálne žalovaná na úvere uhradila, koľko sa veriteľ na jej úkor obohatil a vyššie uvedené okolnosti prípadu. Súd poukazuje, že žalobkyňi nič nebránilo domáhať v konaní 3Csp/3/2002 voči žalovanému aj vydania bezdôvodného obohatenia.

37. Súd má za to, že táto suma primeraného finančného zadosť učinenia je primeraná povahe porušenia práva jeho následkom a okolnostiam celého prípadu.

38. Je potrebné nepochybne prihliadať aj na to, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Súdu je všeobecne známe z jeho rozhodovacej činnosti že žalobca sa opakovane v desiatkach prípadoch dopúšťa porušení spotrebiteľského práva a uplatňuje nároky aj z neprijateľných zmluvných podmienok, potom čo nich rozhodli súdu.

39. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ tak ako je to uvedené v jeho vyjadrení k žalobe sú preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávne a nespôsobilé spochybníť dôvodnosť nároku žalobcu. Nárok žalobkyne ako taký je podľa súdu dôvodný, boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Otázna bola, len jeho výška, ktorú súd ako to vyššie uviedol a zdôvodnil, ustálil na sumu 500 eur v súlade s rozhodovacou praxou prvostupňových súdov a odvolacieho súdu Krajského súdu v Prešove.

40. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutia KS Prešov sp.zn. 8CoCsp/39/2020, cit: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.22. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.23. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.24. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu predne prijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.21. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.25. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietat absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 2C/275/2015 Okresného súdu Bardejov, v ktorom žalobcovi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 1023,73 eur s prísl. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.29. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 600,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto

priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akosi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.“

41. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 20CoCsp/532020, cit.“ Odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobkyni ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.¹¹ Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje v danom prípade v zhode s názorom súdu prvej inštancie za primeranú sumu 2.473,06 Eur. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia vo výške 2.473,06 Eur je plne opodstatnená. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný uplatnil okrem istiny aj nároky, ktoré súdy v mnohých rozhodnutiach judikovali ako nedôvodné, a preto zadosťučinenie uplatnené žalobkyňou za nezákonný postup žalovaného vo výške 2.473,06, ktorá predstavuje polovicu zo sumy 4.946,12 Eur, ktorá bola priznaná v rozhodcovskom konaní, je dôvodná. Zároveň je dôvodná aj preto, lebo žalovaný si uplatňoval nároky niekoľkonásobne prevyšujúce dôvodný nárok, navyše za situácie, že žalobkyňa, ktorá je z dôvodu onkologického ochorenia nezamestnaná a jej jediný príjem predstavuje čiastočný invalidný dôchodok vo výške 140 Eur, musela svoje práva aktívne brániť v pôvodnom konaní pod sp.zn.19Cr/1/2016.¹² Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akosi čiastočnou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.¹³ Správne výroky vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.“

42. Súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. 13CoCsp/14/2021, cit“ 24. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že rovnako mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- Eur v tomto konaní je primeraná povahy a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Žalobkyňa si v konaní uplatnila výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur, ktorú správne vzhľadom na okolnosti prípadu súd prvej inštancie znížil.²³ To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bez významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9.decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č.303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite.“

43. Podľa § 255 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa § 262 ods. 2 CSP, výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

46. V tejto súvislosti súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018: „Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobcovi aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prísudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku a čo odvolací súd pojal aj do výroku.“

47. Rovnako bola otázka trov konania riešená aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/2/2021 z 29. 11. 2021: „Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadostučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.“

48. Súd žalobe žalobcu vyhovel čiastočne , priznal sumu 500 eur. V danom prípade však rozhodnutie o výške záviselo od zväženia súdu.

49. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobcu za plne úspešnú, pokiaľ ide o jeho základné právo a samotný nárok na primerané finančné zadostučinenie. Žalobkyni tak patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania, avšak iba z prisúdenej sumy. Preto súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v pomere 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.